

Fylkesmannen i
NORDLAND

Forurensningsforskriften kapittel 2

- Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Anette Pettersen

Fylkesmannen i Nordland

- vinner til Nordlands beste

Bakgrunn

- Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 2: *Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider*
- Kommentar til forurensningsforskriften kapittel 2 (TA 2912/2012)
- Veileder til forurensningsforskriften kapittel 2 (TA 2913/2012)

§ 2-1 Formål

- «.. sikre at områder med forurensset grunn ikke medfører uakseptabel helse- og miljørisiko i omgivelsene»
- Effektiv behandling av saker som omhandler forurensset grunn:
 - Kravene fremgår fortrinnsvis direkte i forskriften → mindre individuell vurdering
 - nødvendig dokumentasjon i forkant av terrenginngrepet
 - Harmonisere med byggesaksbehandlingen

§2-2 Virkeområde

- «..omfatter planlagte terrenginngrep der det har vært virksomhet som kan ha forurenset grunnen, det finnes tilkjørte forurensede masser eller det av andre årsaker er **grunn til å tro** at det er forurenset grunn»

§2-2 Virkeområde forts.

Gjelder ikke :

- tiltak i forurenset grunn som skjer uavhengig av planlagt bygging, f.eks. myndighetenes initiativ til opprydding
- tiltak som kommer under virkeområdet til kap. 22 i forurensningsforskriften om mudring og dumping i sjø og vassdrag
- Ved tvil om myndighetsansvar og gjeldene regelverk ved tiltak på land som strekker seg ut i sjø må kommunen og FM bli enige

§ 2-3 Definisjoner

- Forurensset grunn
 - Normverdier
 - Naturlig bakgrunnsnivå
- Akseptkriterier
- Tiltakshaver
- Terrenginngrep

Forurenset grunn

- *Jord eller berggrunn der konsentrasjonen av helse- eller miljøfarlige stoffer overstiger fastsatte **normverdier** eller lokalt, naturlig **bakgrunnsnivå**.*

Normverdier

- Grenseverdi for et stoff i jord som forteller om grunnen kan ha en forurensningsrisiko eller ikke
- Over normverdien kan det være risiko for helse eller miljø.
- Uavhengig av arealbruk.

Naturlig bakgrunnsnivå

- Grunn der konsentrasjon av uorganiske helse- eller miljøfarlige stoffer ikke overstiger lokalt naturlig bakgrunnsnivå der terrenginngrepet skal gjennomføres, anses ikke som forurenset.
- Eksempel: Bakgrunnsnivå for Arsen: 14 mg/kg. Det påvises 12 mg/kg. Jorden er ikke forurenset selv om normverdien for arsen er 8 mg/kg

Akseptkriterier

«Beregnete konsentrasjoner av miljøgifter i grunnen som kan aksepteres på bakgrunn av en risikovurdering, basert på planlagt bruk av eiendommen og stedsspesifikke forhold»

- Konkretisering og kvantifisering av miljømålene for et sted
- Helsebaserte tilstandsklasser

Hvem er tiltakshaver?

«Den person eller foretak som terrenginngrepet utføres på vegne av, og som er ansvarlig for at tiltaket blir utført i samsvar med myndighetskrav»

Hva er et terrenginngrep?

”Graving, planering, masseuttak, utfylling og andre inngrep som kan medføre skade eller ulempe ved at eksisterende forurensning spres eller gjøres mindre tilgjengelig for oppryddingstiltak”.

- **PBL** gjelder ved «vesentlige terrenginngrep», **kap. 2** gjelder ved «terrenginngrep»
- → noen tiltak kan være omfattet av kap.2 selv om de ikke krever søknad/tillatelse etter PBL

§ 2-4 Krav om undersøkelser

- «Grunn til å tro»
- Tiltakshaver sitt ansvar å vurdere
- → ev. foreta nødvendige undersøkelser for å avdekke omfang og betydning
- Kilder til informasjon:
 - Tidligere aktivitet
 - Matrikkelen
 - Databasen grunnforurensning
 - Kommunen

§ 2-4 Krav om undersøkelser forts.

- Må så minimum omfatte de delene av eiendommen der forurensning mest sannsynlig finnes
- Selvstendig plikt til å vurdere om andre stoffer enn de som står på listen over normverdier kan være aktuelle
- Konklusjon: er det behov for tiltak mot fourensningen eller ikke? → tiltaksplan

§ 2-5 Krav til tiltak ved terrenginngrep i forurenset grunn

- Skal sørge for at:
 - det ikke er forurensninger over normverdi igjen i grunnen
 - at arbeidet ikke medfører forurensningsfare
- Forurenset masse som ikke disponeres på eiendommen skal fraktes til godkjent deponi/behandlingsanlegg

§ 2-6 Krav til tiltaksplan

Tiltaksplanen skal som minimum sikre:

- At ønsket miljøkvalitet i forhold til planlagt arealbruk oppnås
- At anleggsarbeidet ikke medfører forurensning
- Forsvarlig disponering av forurensede masser

Hva skal tiltaksplanen inneholde?

- Utførte undersøkelser
- Fastsatte akseptkriterier eller tilstandsklasser
- Vurdering av risiko for spredning under arbeidet
- Hvilke tiltak som skal gjennomføres, samt tidsplan
- Redegjørelse for disponering av masser
- Kontroll og overvåkning (under/etter)
- Dokumentasjon på at tiltakene gjennomføres av godkjente foretak

§ 2-7 Krav til faglige kvalifikasjoner

- Kommunen kan sette krav til bruk av foretak med **særlig faglig kompetanse**
- → forurensning av særlig omfang
- → hvis kommunen ikke har tilstrekkelig kompetanse/ressurser til tett oppfølging og vurdering av faglig innhold i tiltaksplanen

§ 2-8 Godkjenning av tiltaksplan

- Godkjennes av kommunen
- → godkjenning skal foreligge før byggetillatelse gis
- → kommunen kan kreve ytterlige undersøkelser og kan stille konkrete krav i innholdet i tiltaksplan utover § 2-6
- Godkjenning av tiltaksplan innebærer ikke at kommunen har godkjent disponering av massene. Ansvaret ligger på tiltakshaver

§ 2-9 Gjennomføring av tiltak, rapportering m.m

- Tiltakshaver skal kunne dokumentere at terrenginngrep skjer i samsvar med forskriften og tiltaksplanen
- endringer → godkjenning av kommunen
- Sluttrapport «umiddelbart etter» tiltakene er avsluttet (3 mnd)
- Rapportering i Grunnforurensning
- Ev. etterkontroll

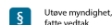
§ 2-10 Plikt til å stanse igangsatt terrenginngrep dersom det oppdages forurensning i grunnen

- Dersom det først oppdages forurensning i grunnen eller det oppstår mistanke om slik forurensning etter at terrenginngrepet er igangsatt, skal alt arbeid som kan utløse spredningsfare straks stanses
- Beredskapsplan!
- → arbeidene stanses og ekspertise tilkalles
- Tiltak og varsling (brannvesen)

Liste over noen aktuelle veiledere og faktaark

- TA-2659/2010 «Kommunens rapportering etter forurensningsforskriften kap 2»
- TA-2876/2012 «Grunnforurensning – bransjer og stoffer» (faktaark)
- TA 2912/2012 «Kommentar til forurensningsforskriften kapittel 2»
- TA 2913/2012 «Veileder til forurensningsforskriften kapittel 2»
- TA 2553/2009 «Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn»
- TA 2561/2009 «Tiltakshavers ansvar» (faktaark)
- TA 2942/2012 «Kommunens rolle» (faktaark)

Bruk miljøkommune.no!

Behandle tiltaksplan etter kap. 2 i forurensningsforskriften

1. Kommunen har kjennskap til at det skal gjøres et terrengingrep i område med mistanke om forurenset grunn

Ikke vesentlig terrengingrep etter pbl, byggesøknad mottas ikke

2. Vesentlig terrengingrep etter pbl, byggesøknad mottas - samordning med pbl

Har tiltakshaver vurdert forurenset grunn?

3. Hvis ja: Er grunnundersøkelsene tilstrekkelige for å avdekke forurenset grunn og til å foreslå tiltak?

Hvis nei: gjør tiltakshaver oppmerksom på ansvar i henhold til kapittel 2 og tilhørende veiledere.

Er det forurenset grunn der terrengingrepet skal foregå?

I tilfelle undersøkelsene eller tiltaksplanen ikke er tilstrekkelige, Presiser hvilke opplysninger som er nødvendige.

Takk for oppmerksomheten!